Gemeente Borne

Voorstel gemeenteraad

Kenmerk	26int03215
Onderwerp	Integraal Veiligheidsplan gemeente Borne 2027-2030

Aan de gemeenteraad,

Samenvatting voorstel
Een veilige en leefbare gemeente is van groot belang voor inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Borne. De looptijd van het huidige Integraal Veiligheidsplan (IVP) eindigt in 2026. Daarom is een nieuw IVP opgesteld voor de periode 2027-2030.
Op basis van het lokale veiligheidsbeeld, signalen van inwoners en partners en landelijke en regionale ontwikkelingen worden voor de komende beleidsperiode vijf prioriteiten voorgesteld:

- Veilige woon- en leefomgeving;
- Zorg en veiligheid;
- Ondermijning;
- Digitale veiligheid;
- Polarisatie en maatschappelijke onrust.

Het Integraal Veiligheidsplan gemeente Borne 2027-2030 richt zich op het vergroten van de veiligheid en weerbaarheid van inwoners, bezoekers, ondernemers en organisaties, door onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen én daadkrachtig op te treden waar dat nodig is.
Met het IVP geeft de gemeenteraad richting aan het lokale veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar.

Aan uw gemeenteraad wordt voorgesteld
1. Het Integraal Veiligheidsplan gemeente Borne 2027-2030 vast te stellen.

Aanleiding
De looptijd van het huidige beleid, landelijke ontwikkelingen en een nieuwe raad zijn aanleiding om het Integraal Veiligheidsplan gemeente Borne 2027-2030 (IVP) te actualiseren. Dit plan geeft richting aan het veiligheidsbeleid voor de komende jaren.
De veiligheidsopgaven worden steeds complexer. Ook landelijke verkenningen laten zien dat kleinstedelijke gemeenten worden geconfronteerd met een steeds complexer veiligheidsbeeld waarin digitale dreigingen, maatschappelijke onrust, zorg- en veiligheidsvraagstukken en weerbaarheid samenkomen.
Criminaliteit verschuift naar de digitale wereld, maatschappelijke problematiek concentreert zich rondom kwetsbare personen en ondermijnende criminaliteit zoekt actief aansluiting bij lokale structuren. Dit vraagt om een integrale aanpak waarin preventie, samenwerking, informatiegestuurd werken en handhaving elkaar versterken.
Voorkomen waar het kan, reageren waar het moet. Dat is de kern van het nieuwe IVP. We versterken de inzet op preventie en weerbaarheid, zonder onze verantwoordelijkheid voor toezicht, handhaving en een daadkrachtige aanpak van onveiligheid uit het oog te verliezen.

Beoogd effect
Het IVP draagt bij aan een veilige, leefbare en weerbare gemeente Borne door onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen en, waar dat nodig is, tijdig en daadkrachtig te interveniëren. Dit gebeurt door een combinatie van preventie, samenwerking, vroegsignalering, toezicht, handhaving en een integrale aanpak van veiligheidsvraagstukken.

Argumenten
1. 1 Het IVP geeft richting aan het veiligheidsbeleid
Het IVP vormt het strategisch kader voor de lokale veiligheidsaanpak in de periode 2027-2030. In het IVP worden de lokale prioriteiten op het gebied van veiligheid beschreven. Voor de gemeente(raad) is het IVP het instrument om te sturen op lokaal veiligheidsbeleid en de aanpak van de veiligheidsproblemen.

1.2 Het veiligheidsbeeld vraagt om voortzetting en doorontwikkeling van het huidige beleid
De evaluatie van het oude IVP laat zien dat de ingezette koers resultaat oplevert. Op verschillende thema's is sprake van stabilisatie of verbetering van de veiligheidssituatie. Diverse vormen van veelvoorkomende criminaliteit nemen af, de jeugdoverlast is gedaald ten opzichte van de piek in 2024 en op het gebied van ondermijning, handhaving en de verbinding tussen zorg en veiligheid zijn belangrijke stappen gezet.
Bovenstaande thema's blijven aandacht vragen, maar tegelijkertijd verandert de veiligheidsopgave. Digitale criminaliteit neemt toe, veiligheidsvraagstukken worden complexer en raken steeds vaker meerdere leefgebieden tegelijk. Ook thema's als ondermijning, verkeersveiligheid, maatschappelijke onrust en problematiek rondom inwoners met onbegrepen gedrag vragen blijvende aandacht. Voortzetting van de huidige koers ligt daarom voor de hand, waarbij de bestaande aanpak wordt versterkt en doorontwikkeld op basis van nieuwe ontwikkelingen en inzichten.

Uit het veiligheidsbeeld blijkt eveneens dat met name digitale criminaliteit, maatschappelijke onrust, zorg- en veiligheidsvraagstukken en ondermijnende criminaliteit een toenemende invloed hebben op de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente Borne. De gekozen prioriteiten sluiten daarom aan bij zowel de huidige situatie als de verwachte ontwikkelingen in de komende bestuursperiode. (Zie bijlage Samenvatting evaluatie IVP 2023-2026 en het Veiligheidsbeeld Borne IVP 2027-2030.)

1.3 Het IVP sluit aan bij lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en beleidskaders
Het IVP sluit aan bij de ambities uit het coalitieakkoord "*Krachtig verder!*", de uitkomsten van het onderzoek naar de Sociale Basis en de veiligheidsprioriteiten van het Rijk, de VNG, de politie en de (Veiligheids-)regio Twente. Gezamenlijk benadrukken deze beleidskaders het belang van preventie, vroegsignalering, maatschappelijke weerbaarheid, een sterke sociale basis en een integrale aanpak van veiligheidsvraagstukken.
De gekozen prioriteiten sluiten hier goed op aan. Door in te zetten op een veilige woon- en leefomgeving, zorg en veiligheid, de aanpak van ondermijning, digitale veiligheid en polarisatie en maatschappelijke onrust draagt het IVP bij aan zowel lokale veiligheidsdoelen als bredere maatschappelijke ambities. Daarnaast sluit het IVP aan bij de groeiende aandacht voor maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid tegen digitale verstoringen, crises en maatschappelijke ontwrichting.

1.4 Integrale samenwerking vergroot de effectiviteit
Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De gemeente kan veiligheidsvraagstukken niet alleen oplossen en is afhankelijk van een goede samenwerking met de inwoners, ondernemers, politie, Openbaar Ministerie, onderwijs, woningcorporaties, welzijnsorganisaties en zorgpartners. Door expertise, signalen en

instrumenten te verbinden, kunnen problemen eerder worden voorkomen en effectiever worden aangepakt.
Daarbij is veiligheid niet alleen een opgave van het veiligheidsdomein. Vanuit verschillende onderdelen van de gemeentelijke organisatie wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het voorkomen en aanpakken van veiligheidsvraagstukken.

1.5 De gemeenteraad stelt de doelen ten aanzien van de lokale veiligheid vast
Op grond van artikel 38b van de Politiewet stelt de gemeenteraad ten minste eenmaal per vier jaar de doelen vast ten aanzien van de lokale veiligheid. Met vaststelling van het IVP geeft de raad invulling aan deze wettelijke taak

Kanttekeningen en alternatieven
1.1 Veiligheidsontwikkelingen zijn moeilijk voorspelbaar
Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, crises of criminaliteitsvormen kunnen leiden tot aanvullende inzet of verschuiving van prioriteiten gedurende de beleidsperiode.

1.2 De gemeente is afhankelijk van partners
Voor het behalen van de doelstellingen is de gemeente afhankelijk van samenwerking met partners binnen het veiligheids- en zorgdomein. Ook de beschikbare capaciteit van deze partners is van invloed op de uitvoering.

1.3 Niet alle effecten zijn volledig meetbaar
Het IVP draagt niet alleen bij aan het terugdringen van overlast en veiligheidsrisico's, maar ook aan maatschappelijke effecten zoals weerbaarheid, sociale cohesie, participatie en samenwerking tussen partners. Niet al deze effecten zijn objectief en betrouwbaar meetbaar. Daarom is gekozen voor een beperkte set van relevante indicatoren die inzicht geven in de voortgang en belangrijke resultaten van het beleid. De opgenomen indicatoren geven daarmee richting aan de monitoring, maar vormen geen volledig beeld van alle maatschappelijke effecten van het veiligheidsbeleid.

1.4 Veiligheidscijfers vragen om een zorgvuldige interpretatie
De veiligheidssituatie in de gemeente Borne wordt gekenmerkt door relatief lage aantallen incidenten. Hierdoor kunnen kleine veranderingen in absolute aantallen leiden tot relatief grote procentuele stijgingen of dalingen. Een beperkte toename of afname van incidenten kan daardoor een vertekend beeld geven van de daadwerkelijke ontwikkeling van de veiligheidssituatie.
Daarnaast geldt dat een stijging van meldingen niet altijd betekent dat een probleem groter wordt. Extra aandacht voor bepaalde thema's, intensievere handhaving, bewustwordingscampagnes of een grotere meldingsbereidheid van inwoners en professionals kunnen juist leiden tot meer signalen en meldingen. In sommige gevallen geldt dan ook dat wat aandacht krijgt, beter zichtbaar wordt.
Om die reden kunnen veiligheidscijfers niet afzonderlijk worden beoordeeld, maar altijd in samenhang met landelijke en regionale trends, signalen van partners, de veiligheidsbeleving van inwoners en kwalitatieve analyses van ontwikkelingen binnen de gemeente.

1.5 Het IVP is een kaderstellend document
De raad stelt met het IVP de beleidsmatige kaders en prioriteiten voor het veiligheidsdomein vast. De uitwerking van deze kaders in concrete maatregelen en interventies maakt geen onderdeel uit van dit besluit. Daarmee wordt voorkomen dat vooruitgelopen wordt op toekomstige bestuurlijke afwegingen en besluitvorming over specifieke uitvoeringskeuzes.

Financiën
Het IVP vormt een strategisch beleidskader. De uitvoering vindt plaats binnen de beschikbare budgetten voor veiligheid en leefbaarheid en binnen de beschikbare middelen in het sociale en fysieke domein. Prioritering binnen het IVP draagt eraan bij dat capaciteit en middelen doelmatig worden ingezet.
Indien gedurende de beleidsperiode aanvullende middelen noodzakelijk blijken, worden deze via de reguliere planning- en controlcyclus aan de gemeenteraad voorgelegd.

Vervolg na besluitvorming
Na vaststelling van het IVP wordt het plan gepubliceerd via de gemeentelijke website. Daarnaast worden inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners geïnformeerd over de prioriteiten en de wijze waarop zij kunnen bijdragen aan een veilige en leefbare gemeente.

De prioriteiten uit het IVP worden uitgewerkt in een door het college opgesteld tweejaarlijks uitvoeringsplan. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij bestaande uitvoeringsinstrumenten, zoals het uitvoeringsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) en het handhavingsarrangement.
De voortgang van het IVP wordt periodiek gemonitord aan de hand van de opgenomen indicatoren. De resultaten worden verwerkt in de jaarlijkse Factsheet Veiligheid en vormen input voor de actualisatie van het uitvoeringsplan. De gemeenteraad wordt hierover ook geïnformeerd via de reguliere planning- en controlcyclus.

Borne, 27 oktober 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,

de secretaris,	de burgemeester,
J. Meijerink	drs. J.H.R. Pierik

Bijlage(n)
- 26int05082 Raadsbesluit
- 26bij10205 Nota Integraal Veiligheidsplan gemeente Borne 2027-2030
- 26bij11356 Factsheet Integraal Veiligheidsplan gemeente Borne2027-2030 op 1 A3
- 26bij06349 Factsheet BornePraat-peiling
- 26bij11343 Samenvatting evaluatie IVP 2023-2026
- 26bij12117 Interactieve Factsheet Veiligheidsbeeld Borne 2022-2026